

Forfatter: Bergsøe, Vilhelm

Titel: Udrag fra Fra Piazza del Popolo · I

Citation: Bergsøe, Vilhelm: "Fra Piazza del Popolo", i Bergsøe, Vilhelm: *Fra Piazza del Popolo*, udg. af Flemming Conrad ; Lars P. Romhild , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, [1988], s. 255. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-bergsoev01ny-shoot-idm139673030141888/facsimile.pdf> (tilgået 22. juni 2024)

Anvendt udgave: Fra Piazza del Popolo

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

de sove om Natten, og de mørke Tanker kom over mig har jeg tænkt paa Chevalierens Ord:

Som Stjernechoret tændes ei og slukkes
I, mine flyvende, beruste Tanker!
Ja, ogsaa Mennesket har dristig Flugt,
Og gjennem fjærne Tider kan den glimre.
Men den er uberegnelig, paa øengang
Et Blik mod Himlen og et Fald i Dybet.
Mennesket - ja, det er hans Adel, - vidner,
At ubegrændset er hans Sjæl: Han angrer.
I smertefulde Timer kan han snøe sig
Paa Leiet med de Ord: «Gid det var ugjort!»

«Ja, hvad hjælper det at angre, Henry,» spurgte Frederik, idet han opmærksomt betragtede ham. «naar man angrer, som Du gjør det? Angrer med en Phrase, angrer æsthetisk, angrer som Din Ven Boldt, der sagde til mig forleden: «Ja Gu' er det galt, men jeg kan s'gu ikke gjøre for det. Det er nu Drifterne, hvorfra det kommer, og dem er man født med - *voilà tout*!»

«Nei, Frederik,» sagde Henry, «det Raisonnement opstiller jeg ikke og har aldrig forsvaret det. Det er ikke derfor, at det kommer hos mig. Det er min Nysgjerrighed, min Phantasie, min Lyst til at experimentere, der har drevet mig ind i det. Det Romantiske, det Eventyrlige har altid haft en stor Magt over min Sjæl. Naar Natten ruller sit skysorte Slør hen over Himlen, naar Maanen lyser, og naar Stjernerne tændes, da er det, som om Jorden forandrer sin Skikkelse, som om der ruller en rig, forunderlig Eventyrverden op for mit Blik, hvor man kan hævde de skjulte Skatte, saasnart man kun nævner det Trylleord, som blot Tilfældet kan spille Een ihænde.»

«Tillad mig,» sagde Frederik med et ironisk Smil, «at omsætte disse skjønne Floskler i jævne Ord, thi Dine gaae en Smule for høit. Altsaa - «Naar Natten ruller sit skysorte Slør ud over Himlen,» hvilket med andre Ord vil sige, naar det er blevet saa mørkt, at man ikke behøver at frygte Skamrødmens paa sine Kinder, naar Hovedvagsuhret lyser og Tranlygterne tændes, da er det, at Bylivets uklare Taager som lette Drommebilleder banke paa Din Dør. Da er det, at Henry Vernon ikke kan modstaae Østerlandets Eventyr fra Tivoli eller Charlottenlund,

men slaer sin Kappe tæt om sig for at vandre ud i det underfulde Trylleland, der udbredes for ham. Da er det, at han giver Brandt »halve«, og den gavmilde Brandt ham »hele Historier« igjen, og naar de saa forlade den gamle Ølhalle eller den gemytlige Schweizerpavillon eller *la maison blanche*, da tale de fortryllede Ord til de fortryllende Sanggudinder og finde Nøglerne til Romantikens Døre i Enden af deres Pengepung.»

»Frederik!« raabte Henry, idet han paany foer op. »Du fornærmer mig! Det taaler jeg ikke.»

»Fornærmer Dig?« gjentog Frederik, idet han med et roligt Blik maalte Henrys blussende, af Lidenskab bevægede Ansigt. »Hvorledes? Kan Sandheden fornærme Dig? – Du er nu een Gang saaledes, Henry, eller rettere, saaledes har Du været; thi jeg haaber, at det nu vil være forbi. Hvad kan jeg gjøre for, at du seer Gorgonens Billede i det Speil, som jeg holder Dig for Øie? Jeg kan ikke skaffe Dig Skovane-moner, hvor Du har saact Brændenelder.»

»Nei, men Du bedømmer mig for haardt,« gjentog Henry. »Du stiller Sagen i et altfor grelt Lys. Tænk Dig selv i mit Sted. Jeg er ildfuld, heftig, lidenskabelig, fuld af Higen og Tragten efter det Uvisse, der lokker mig med en forunderlig Magt. Du er rolig, kold, det er næsten, som om Du havde Fiskeblod i dine Aarer. Jeg er rig indtil Overflodighed. Du hugger Dig tarvelig igjennem ved Informationer. Hvordan Pokker kan Du saa forlange, at vi To skulle ligne hinanden?«

»Det forlanger jeg heller ikke,« svarede Frederik smilende. »Jeg forlanger blot, at Du ikke skal styre omkring efter Dine Lyster, men erkjende, at Livet stiller andre Krav til Dig, end det at leve som den rige Athenienser. Jeg forlanger tillige, at denne Erkjendelse skal slaa dybere Rod i Dig, saa at Du ikke vedbliver at være denne Mellemting af Sommerfugl og angergiven Muldvarp.«

»Ja vel,« svarede Henry lidt stødt, »men Du tager slet intet Hensyn til min Individualitet eller til Menneskenes overhovedet. Du stiller Kvinden op paa en Piedestal og slynger os ned i Sodoma og Gomorra. Jeg gad nok see, hvorledes Verden vilde komme til at see ud, dersom alle de Damer, som Du saa beundrende stirrer op paa, havde samme Frihed som vi. Jeg gad vide, hvad det vilde blive af dem, dersom de ikke sad indelukkede i Afhængighedens Jernbuur, og ikke havde en Heidukke af Tjener, hver Gang de om Aftenen gaae paa